

Bioplast

til vinterdækning af gulerødder

Biobaseret, bionedbrydeligt plast er afprøvet til vinterdækning af gulerødder i marken under halmdække. En hollandsk plastekspert gav sit besyv med ved en markdemonstration

✍️ Lars Møller og Pernille Kynde, HortiAdvice, lars@hortiadvise.dk

📷 Søren Skøtt og Pernille Kynde

I en mark ved Viborg etablerede HortiAdvice i efteråret 2023 et testareal med bioplast i halmdækkede gulerødder for at undersøge, om biobaseret, bionedbrydeligt plast kan anvendes som alternativ til fossilt baseret plast fremstillet af olie og gas. Ved et 'grøftkantsmøde' sidst i februar havde vi besøg af Piet van den Oord fra plastproducenten Oerlemans Plastics B.V. i Holland til en snak om bioplast.

Hidtil blakket ry

Tidligere har bioplast – særligt til brug i husholdningen – haft et blakket ry i Danmark. Det har der været flere grunde til:

- Bioplast fra husholdningen er umuligt at genanvende, hvis det blandes med anden plast.
- Bioplast efterlader formentligt mikroplast i jorden, men der er endnu ingen certificerede analysemetoder tilgængelige.
- Bioplast kan være meget langsomt nedbrydeligt, afhængig af type og tykkelse.
- Bioplast indeholder miljøfremmede stoffer.

Nye krav til bioplast

Der er imidlertid nye muligheder i at kunne anvende bioplast på andre måder end i husholdningen, f.eks. som alternativ til halmdækkede gulerødder. Det er en mulighed, dels fordi bioplasten nedmuldes

og ikke blandes med andre typer plast, dels fordi EU-lovgivningen nu sætter klare grænser for og krav til indholdet af miljøfremmede stoffer og til nedbrydningshastigheden. Samtidig tillader flere EU-lande anvendelse af biobaseret, bionedbrydeligt plast i økologisk produktion. Derfor er det på ny relevant at afprøve bioplast til vinterdækning af gulerødder. Tidligere var bioplast relativt dyrt, men ifølge Piet van den Oord er bioplast nu billigere at anvende end traditionel plast. Ved anvendelse af bioplast undgår man samtidig bøvlet med opsamling og bortskaffelse af traditionel plast.

Genanvendelse af plast

EU har fastsat, at 55 procent af al plast i emballage inden 2030 skal genanvendes. - Det vil betyde en stigende efterspørgsel af plast til genanvendelse i en grad, så plast, der kan genanvendes, bliver penge værd. Det gælder også plast fra halmdækning af gulerødder. Det kræver blot, at plasten kan opsamles og rengøres i en grad, så det er muligt at genanvende den, sagde Piet van den Oord og understregede, at den type plast, som anvendes til halmdækning, under de forudsætninger vil være velegnet til genbrug. Fremtiden byder derfor på nye muligheder for både at genanvende traditionel plast og/eller anvende bioplast, mente den hollandske plastekspert.

En demonstration af biobaseret, bionedbrydeligt plast sammenlignet med traditionelt fossilt plast fremstillet af olie og gas satte fokus på, hvordan man kan spare på halm til halmdækning og reducere emission af klimagasser. Hollandske Piet van den Oord (blå jakke) fra Oerlemans Plastics deltog i et markmøde den 28. februar.

Bioplasten, der dækkede gulerødderne indtil sidst i april, er stadig intakt, men kan ikke rulles sammen. Den kan børstes væk fra bedet, og det forventes, at den nedbrydes, når den indarbejdes i jorden. Små huller fra halmen tillader vand at passere igennem plasten.

Observationer af bioplast

Testen af bioplast i den halmdækkede mark ved Viborg viste flere spændende observationer og resultater:

- Bioplasten er let at rulle ud i marken under halmen med eksisterende udstyr. Selvom plasten blot er 15 µm tynd, holder den fint til at blive trukket ud over bedet.
- Jorden under bioplasten er mere fugtig end under traditionel plast, fordi stive strå fra halmen, der lægges oven på den tynde plast, prikker små huller i plasten.
- De små huller i bioplasten bevirker, at der

ikke står vand på bioplasten eller i sporene mellem bedene.

- Varmetabet fra jorden med halmdækket bioplast er lidt større end varmetabet fra halmdækket, fossilt plast på grund af den fugtige jord under bioplasten. Forskellene er dog meget små og ikke af afgørende betydning.
- Sidst i februar var bioplasten delvist nedbrudt, så den var mere skrøbelig. I første uge af april, hvor gulerødderne blev høstet, var bioplasten så skrøbelig, at den let lod sig feje af bedene uden at give problemer i lejer og fejekost.

Ingen afsmag fra halm

Det siges, at gulerødder, som kun dækkes med halm og ingen plast, kommer til at smage af halm. For sjov skyld har vi i april 2024 lavet en uformel smagstest, hvor 49 deltagere smagte på den samme gulrodssort dækket dels med bioplast (der næsten var nedbrudt), dels med fossilt plast. Resultatet viste, at deltagerne ikke kunne registrere afsmag af halm, og der var heller ingen forskel på, hvilken gulerod de bedst kunne lide. ■

Vaskede gulerødder til smagstest, dyrket dels med bionedbrydeligt plast, t.v., og fossilt plast, t.h.

Promilleafgiftsfonden
for frugtavl og gartneribrug

HAR DU BEHOV FOR KØL

- Hold en konstant temperatur i dit kølerum eller haller.
- Hold dine planter, blomster og grøntsager friske.

Vi kan sørge for hele processen fra start til slut, hvilket inkluderer levering af alle materialer, montage samt tilslutning.

RING OG FÅ ET GODT TILBUD!

FÆRCH MORSØ
KØL • FRYS • ENERGI

Hesthøjvej 7 • 7870 Roslev • Tlf. 9676 1224
post@faerchkol.dk • www.faerchkol.dk

Optimer din dyrkning med analyser!

Udfør analyser regelmæssigt for at optimere dyrkningen i drivhuse. Kombiner Plantesaftanalyse med Vandanalyse, for at opnå et samlet billede af plantens næringsstatus. På denne måde kan du holde øje med, om næringsvandingen følger den ønskede opskrift, og om planterne effektivt optager den tilførte næring. Vil du vide mere?

Kontakt os:

Felicia Ekdahl
Marknad Hortikultur
☎ +46(0)725-26 20 05

Adriana Zonari Lindblad
Marknad Analyser
☎ +46(0)708-45 43 78

lmiab.com

